

Zaaknummer : 86196

Raadsvergadering : 24 november 2020

Onderwerp : Vaststellen Bomenbeleidsplan 2020-2029 en Bomenverordening 2020

Collegevergadering :

Portefeuillehouder : H.J. Bosman

Steller : W.A. Busz

tel: : 0545-250 250

Te nemen besluit:

1. Het Bomenbeleidsplan 2020-2029 vast stellen
2. De Bomenverordening 2020 vast stellen
3. De raadsbesluiten van 13 mei 1964 (Borculo, Haarlo, Gelselaar en Geesteren), 20 oktober 1965 (Eibergen, Rekken en Beltrum), 30 mei 1968 (Ruurlo) en 25 maart 1986 (Neede) tot vaststelling van bebouwde kom op grond van de Boswet in trekken;
4. De grenzen bebouwde kom op grond van de wet Natuurbescherming vast stellen volgens de bijgevoegde kaarten 'komgrens Wet natuurbescherming 2020'.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Met dit voorstel wordt het beleid voor de bomen voor de komende 10 jaar aangegeven. En wordt door aanpassingen in de regels en toelichting het beschermen van bomen en beplantingen verduidelijkt en worden aanpassingen gedaan aan de vergunningplicht. De huidige grenzen van de bebouwde kommen zijn verouderd en moeten daarom opnieuw vastgesteld worden.

Argumentatie:

1.1 Ontwikkelingen zoals klimaatveranderingen en aandacht voor biodiversiteit, geven aanleiding om een nieuw bomenbeleidsplan vast te stellen. Verschillende onderwerpen zijn integraal onderzocht en uitgewerkt in speerpunten en actiepunten.

2.1 De evaluatie van de Bomenverordening geeft aanleiding om de Bomenverordening aan te passen. Momenteel is er vooral buiten de bebouwde kom vaak onduidelijkheid over de grens van erven en tuinen.

3.1 De oude grenzen van de bebouwde kommen die momenteel zijn vastgesteld op grond van de Boswet moeten worden ingetrokken. Daarna kunnen de nieuwe grenzen vastgesteld worden waardoor geen conflicten kunnen ontstaan over de geldigheid.

4.1 In het kader van de Wet natuurbescherming dient de gemeenteraad de grenzen van de bebouwde kommen vast te stellen. Deze nieuwe grenzen worden ook toegepast in de Bomenverordening 2020.

Kanttekeningen en risico's

Buiten de bebouwde kom vallen meer bomen onder de vergunningplicht. Dit kan mogelijk leiden tot meer vergunningaanvragen. De verwachting is echter dat we niet veel meer aanvragen binnen zullen krijgen dan voorheen.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

De veranderingen in het klimaat geven meer uitval van bomen, en ook is er meer zorg nodig bij de opstart van nieuwe bomen. Dit wordt nu binnen de huidige budgetten opgevangen. Mocht er extra onderhoud nodig zijn door bijvoorbeeld bepaalde weersomstandigheden (zoals een zeer droge zomer) of specifiek meer onderhoud om veiligheidsproblemen te voorkomen, dan zullen we een beroep moeten doen op het budget 'onvoorzien' of de algemene reserve.

Financiën

Er zijn geen directe financiële consequenties.

Het beleidsplan geeft aan op welke wijze de komende bezuinigingen en investeringen worden uitgewerkt.

VN-verdrag rechten van mensen met een beperking

In het bomenbeleid wordt rekening gehouden met inwoners, onder meer via wijk- en kerngericht werken en ambitiegericht beheer. Streven is om de wortelopdruk in bestratingen te verminderen, waardoor de begaanbaarheid verbeterd wordt.

Communicatie

Samenvatting/kernboodschap:

Met het nieuwe Bomenbeleidsplan 2020-2029 geeft de gemeente aan hoe zij de komende 10 jaar in hoofdlijnen met de bomen in de gemeente omgaat. Belangrijk daarbij zijn landschap en groenstructuren, natuur en klimaat, en de leefbaarheid. Ook zijn er enkele nieuwe regels voor de Bomenverordening. Dit betekent bijvoorbeeld dat buiten de bebouwde kom, geen lijst meer wordt gehanteerd voor bijzondere bomen voor erven en tuinen buiten de bebouwde kom. Buiten de bebouwde kom zijn straks alle bomen vergunning plichtig, op enkele uitzonderingen na.

De Bomenverordening 2020 wordt bekendgemaakt conform artikel 139 van de Gemeentewet.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het beleidsplan is op hoofdlijnen. De verdere uitwerking zal waar mogelijk plaatsvinden in overleg met inwoners.

Planning en evaluatie

In het beleidsplan is een planning opgenomen voor diverse elementen.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 24 november 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 oktober 2020;

gelet op artikel 108, eerste lid, gelezen in combinatie met artikel 149 van de Gemeentewet en artikel 2.2, eerste lid, aanheft en onder g, en artikel 2.18 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming alsmede de artikelen 4 en 6 van het Europees Landschapsverdrag van de Raad van Europa;

overwegende dat de raad regels kan stellen ter bescherming van houtopstanden;

overwegende dat met het oog op de bescherming van biodiversiteit en landschappen, naast regels voor binnen de bebouwde kom, ook regels gesteld kunnen worden ten aanzien van houtopstanden in landelijk gebied;

b e s l u i t :

- het Bomenbeleidsplan 2020-2029 vast te stellen volgens het bijgevoegde document "Bomenbeleidsplan 2020-2029";
- de raadsbesluiten van 13 mei 1964 (Borculo, Haarlo, Gelselaar en Geesteren), 20 oktober 1965 (Eibergen, Rekken en Beltrum), 30 mei 1968 (Ruurlo) en 25 maart 1986 (Neede) tot vaststelling van bebouwde kom op grond van de Boswet in te trekken;
- de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast te stellen volgens de bijgevoegde kaarten "komgrens Wet natuurbescherming 2020".

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
24 november 2020

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Vaststellen Bomenbeleidsplan 2020-2029 en Bomenverordening 2020

Voor de inhoud van de documenten willen wij graag verwijzen naar de bijlagen:

Bijlagen:

- Bomenbeleidsplan 2020-2029
- Bomenverordening 2020:
 - Bomenverordening 2020
 - Bomenverordening 2020 waarin de wijzigingen t.o.v. de huidige verordening zijn gemarkeerd
 - Bomenverordening 2020 artikelsgewijze toelichting
- Kaarten bebouwde kom op grond van de Wet natuurbescherming:
 - Borculo
 - Eibergen
 - Ruurlo
 - Neede
 - Kleine kernen Berkelland

Bomenbeleidsplan

Het Bomenbeleidsplan 2020-2029 geeft op integrale wijze uitwerking op hoofdlijnen voor de diverse ontwikkelingen en ambities die op het gebied van bomen spelen. Dit geeft handvaten voor onderhoudsprogramma's, verzoeken en ontwikkelingen en biedt een basis voor de nog te actualiseren groenstructuurplannen per kern.

Het bomenbeleidsplan kent diverse speerpunten op 3 thema's:

- Landschap en belangrijke structuren
- Natuur en Klimaat
- Leefbaarheid

Globaal zijn er richtlijnen voor inrichting, beheer en communicatie.

En er zijn diverse actiepunten, om de speerpunten tot uitvoering te brengen. Daarbij is het in balans brengen en houden van de kwaliteit en kosten van groot belang. Door de bezuinigingen, maar tegelijk hoge ambities, en een veranderend klimaat, is dit een uitdaging waar in het bomenbeleidsplan richting aan wordt gegeven.

Bomenverordening

De belangrijkste verandering in de Bomenverordening, is het laten vervallen van de uitzonderingspositie van erven en tuinen buiten de bebouwde kom. De rest blijft ongewijzigd (op een paar tekstuele punten na en de invoering van een meldingsformulier).

Zoals aangekondigd in het voorstel voor de vaststelling van de Bomenverordening 2019 hebben wij een evaluatie uitgevoerd. Deze evaluatie is intern mondeling gevoerd en besproken in een strategisch overleg met het college.

Wijziging voor erven en tuinen in het buitengebied

De evaluatie gaf 3 belangrijke aanleidingen om de verordening te wijzigen ten aanzien van erven en tuinen buiten de bebouwde kom:

- 1 In het buitengebied bleken in tuinen/erven diverse bomen gekapt te zijn die waarde hadden, maar niet op de lijst stonden.

- 2 Er zijn waardevolle bomen gekapt zowel in tuinen/erven als daarbuiten, die wel vergunning plichtig waren, maar door onduidelijkheid bij inwoners over de uitzondering voor erven/tuinen toch gekapt zijn zonder vergunning.
- 3 De onduidelijkheid over erven en tuinen en de inventarisaties vooraf in de vorm van een bijzondere bomenlijst, kost de gemeentelijke organisatie veel tijd en dus geld.

Bij de evaluatie van de Bomenverordening in 2019 is gebleken dat er met name knelpunten zijn bij het hanteren van de lijsten voor erven en tuinen buiten de bebouwde kom. Vaak zijn grenzen tussen erven/tuinen en het landschap niet duidelijk.

Ook blijkt het actueel houden van deze lijsten buiten de bebouwde kom lastig. Om een lijst actueel te houden, moet er elke paar jaar een inventarisatie plaatsvinden van alle bomen in tuinen en op erven, dit vergt enorm veel tijd en dus geld. Niet alleen moet gekeken worden of er wijzigingen zijn in het bomenbestand, ook de grenzen van een erf of tuin buiten de bebouwde kom kunnen wijzigen. Door de bomenlijsten buiten de kom te laten vervallen, hoeven alleen de bomen waar een voorgenomen kap is, bekeken te worden (dus achteraf). Dit is minder arbeidsintensief dan het bekijken van alle bomen in alle erven en tuinen vooraf, en dus efficiënter.

Voor erven en tuinen buiten de bebouwde kom moet bij vaststelling van de Bomenverordening 2020 dus voor (bijna) alle bomen een vergunning worden gevraagd als de inwoner deze wil kappen of rigoreus snoeien. Uiteraard wordt daarbij rekening gehouden met de omstandigheden en reden van de voorgenomen kap. Een vergunning is maatwerk. Er vindt overleg plaats over eventuele herplant.

Een jaar na invoering van deze wijziging zal er een evaluatie plaatsvinden waarbij ook belangengroeperingen zoals LTO en de Bomenstichting worden betrokken.

Hoofdpijnen van de nieuwe Bomenverordening

Om toch voldoende bescherming te kunnen bieden aan het landschap, is in de nieuwe Bomenverordening opgenomen dat voor alle bomen buiten de bebouwde kom een omgevingsvergunning voor het kappen nodig is. De uitzonderingen op de vergunningplicht zijn overgenomen uit de Bomenverordening 2019.

Een van de uitzonderingen is dunning: in de verordening is uitgebreid omschreven wat er onder dunning valt en dus zonder vergunning kan worden uitgevoerd. Het betreft onderhoud van bijvoorbeeld bosjes. Door maximaal 10 % van de bomen uit het bosje te halen, krijgen andere bomen de kans om beter te groeien. Er zijn eisen gesteld aan hoe die 10% toegepast mag worden. Je mag dus niet zomaar een hoek uit een bos weggappen.

Binnen de bebouwde kommen blijven de bijzondere bomenlijsten gelden. Deze worden momenteel vernieuwd en worden in de toekomst regelmatig geactualiseerd.

Om de regels duidelijk te maken is er een (concept) infographic gemaakt. Een infographic kan voor inwoners een beeld geven van de regels. Een medewerker van de gemeente kan meer informatie geven en de inwoner verder begeleiden bij een eventuele vergunningsaanvraag.

KAPPEN EN SNOEIEN IN BERKELLAND

VERGUNNING NODIG:

Binnen de bebouwde kom:
alleen bomen die op de
bijzondere bomenlijst staan

Buiten de bebouwde kom:
alle bomen met stam dikker dan
10 cm op 1,3 m hoogte

snoeien meer dan 20% van een
boom

knotten bomen en afzetten
hakhout 1e keer

GEEN VERGUNNING NODIG:

bomen binnen bebouwde kom die
niet op de lijst staan

niet geknotte populieren of wilgen
langs wegen of landbouwgrond

dunning van een bosje maximaal
10% oppervlakte

bomen die gekweekt zijn als
kerstboom, voor biomassa of
kweekgoed

knotten en afzetten hakhout
vanaf de 2e keer

MEER INFORMATIE

Dit is een verkorte versie van de regels, er kunnen geen
rechten aan worden ontleend. Neem contact op met de
gemeente voor meer informatie, 0545-250250, of kijk op
de website www.gemeenteberkelland.nl

Overige wijzigingen Bomenverordening

Ook introduceren wij het meldingsformulier waarmee degene aan wie een
omgevingsvergunning voor het kappen met herplantplicht is verleend, melding maakt van
de uitgevoerde herplant. Dit maakt het werk in het veld efficiënter omdat wij minder vaak
(onnodig) hoeven te controleren of de herplant al is uitgevoerd. Wij blijven uiteraard
controleren of de herplant conform vergunning is uitgevoerd.

De overige wijzigingen zijn tekstuele wijzigingen (bijvoorbeeld artikel 1, onder l en onder
n) en verduidelijkingen (bijvoorbeeld artikel 2, tweede lid en artikel 5, eerste lid), het
toevoegen van definities van de herplantplicht en het meldingsformulier. Om het
landschap beter te kunnen beschermen is in artikel 7, derde lid, het woord 'ernstig'

verwijderd. Indien de houtopstand aantoonbaar in het voortbestaan wordt bedreigd is het bevoegd gezag bevoegd om verplichtingen op te leggen die strekken tot bescherming van de houtopstand.

Bij de Bomenverordening zit een artikelsgewijze toelichting. Ook is de Bomenverordening met 'wijzigingen bijhouden' ter informatie toegevoegd zodat u kunt lezen welke veranderingen zijn doorgevoerd. Dit document maakt geen deel uit van het raadsbesluit tot vaststelling van de verordening.

Grens bebouwde kom in het kader van de Wet natuurbescherming

Voor beplanting buiten de bebouwde kom, kan het zijn dat voor het kappen er zowel een vergunning bij de gemeente gevraagd moet worden, als een melding bij de provincie gedaan moet worden. Dit zijn 2 aparte zaken. De melding is op basis van de Wet natuurbescherming, en de vergunning op basis van onze Bomenverordening. In deze paragraaf gaat het over de Wet natuurbescherming.

Voor de Wet natuurbescherming moet de gemeente de grenzen van de bebouwde kom vaststellen. Omdat we deze grenzen ook gebruiken voor de Bomenverordening, leggen we de kaarten met de komgrenzen in dit voorstel aan u voor ter vaststelling.

De Wet natuurbescherming geldt in heel Nederland en betreft een meldingsplicht voor het kappen van beplantingen buiten de bebouwde kom. Bos (buiten de bebouwde kom) valt onder de Wet natuurbescherming als het gaat om percelen van bomen groter dan 10 are of om een rijbeplanting die uit meer dan 20 bomen bestaat. Meldingen moeten gedaan worden bij de provincie. Het kan zijn dat voor dezelfde beplanting ook een vergunning bij de gemeente moet worden gevraagd.

De grens voor de bebouwde kom moet in overleg met de provincie worden vastgesteld door de gemeenteraad. Het overleg met de provincie heeft plaatsgevonden, en de kaarten met de grens per kern zijn toegevoegd ter vaststelling.

Deze grens wordt ook gehanteerd voor onze eigen Bomenverordening.

De komgrenzen zijn afgebeeld op 5 kaarten, die als bijlage zijn toegevoegd.

De Wet natuurbescherming is een areaalwet en heeft tot doel om het bestaande bosareaal te beschermen en te voorkomen dat dit afneemt. In een aantal gevallen geldt de Wet natuurbescherming niet. 1 van de uitzonderingen staat in artikel 4.1, aanhef en onder a, van de Wet natuurbescherming. De wet geldt namelijk niet voor houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Hierdoor is het van belang dat een actuele bebouwde kom begrenzing wordt vastgesteld. De laatst vastgestelde grenzen dateren nog van 13 mei 1964 (Borculo, Haarlo, Gelselaar en Geesteren), 20 oktober 1965 (Eibergen, Rekken en Beltrum), 30 mei 1968 (Ruurlo) en 25 maart 1986 (Neede). De grenzen van de bebouwde kom op grond van de Wet Natuurbescherming zijn niet in alle gevallen gelijk aan de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet (de plaatsnaamborden). Dit komt omdat de grens van de Wet natuurbescherming uitgaat van het landschap en ook van (toekomstige) uitbreiding van de kernen.